

Hver tredje sparer for lidt op til pension – år efter år efter år

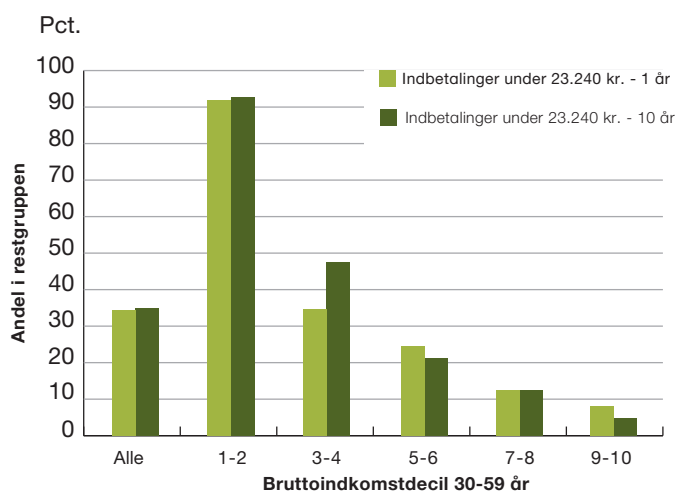
Det er de samme mennesker, der det ene år efter det andet sparer så lidt op til pension, så de reelt placerer sig i den pensionsmæssige restgruppe.

Det viser en ny analyse fra ATP. Hvert år er det godt og vel hver tredje, der sparer for lidt op, og gruppen bliver ikke mindre, hvis man lægger ti års indbetalinger til pension sammen: Hele 732.000 eller 35 pct. af de 30-59-årige sparer over en ti-årig periode så lidt op, at de – hvis ikke de ændrer adfærden markant – kommer til at tilhøre restgruppen, jf. figur 1.

At de hører til i restgruppen er her defineret som, at de, den dag de bliver gamle nok, får så lille en pension og dermed indtægt, at det offentlige højest sandsynligt må toppe den op med ydelser ud over folkepensionen. Beregninger viser, at man for at komme over denne grænse i gennemsnit skal spare godt 23.000 kr. op om året.

Af restgruppen på 732.000 personer har 225.000 personer en gennemsnitsindkomst over 300.000 kr., og de har over ti år indbetalt mindre end 23.240 kr. om året til pension. De vil derfor med stor sandsynlighed være berettiget til supplerende sociale ydelser samt det fulde folkepensionstillæg.

Figur 1. Andel i restgruppen der i løbet af henholdsvis ét og ti år sparer så lidt op, at de kandiderer til at komme i den pensionsmæssige restgruppe

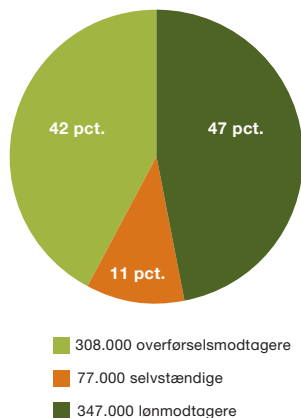
Note: 1-årsopgørelsen vedrører 2012, mens 10-årsopgørelsen vedrører perioden 2003-2012.
Kilde: ATP, 2016.

Af figuren fremgår, hvor stor en andel af en bestemt indkomstgruppe, der i et (lys grøn) og ti (mørk grøn) år sparer så lidt op, at de – hvis ikke de ændrer adfærd – kommer til at tilhøre den pensionsmæssige restgruppe. Det ses fx, at der blandt den femtedel, der har mindst indkomster (decil 1-2), er 93 pct., som sparer mindre end 23.000 kr. op.

Restgruppens størrelse, 35 pct. over en ti-årig periode, kan forekomme voldsom. Normalt måles restgruppen i et enkelt år. Forventningen er, at fx bevægelser ud og ind ad job med pensionsopsparing sikrer, at mange af dem, der sparer for lidt

op i det ene år, efterfølgende tager revanche. Altså, at de indhenter det forsømte. Hvis det forholdt sig sådan, ville den langsigtede restgruppe være betydeligt mindre end det, man ser det enkelte år.

Figur 2. Restgruppen opdelt på beskæftigelsessituation

Restgruppen er på 732.000 personer.

Men det er altså ikke tilfældet. Der synes derimod, jf. figur 1, at være tæt sammenhæng mellem den ét- og ti-årige restgruppe for alle indkomstintervaller. Dog med den nuance, at de, der har de laveste indtægter, har svært ved sidenhen at indhente det forsømte: Gruppen vokser i løbet af de ti år.

Og netop det er det mest interessante, mener Torben Tranæs, der er økonomisk vismand og forskningsdirektør hos SFI: "At nogle i bunden ikke sparer nok op er selvfølgelig trist, men det vidste vi godt. Det mest interessante her er faktisk, hvad der sker for dem, der har de næstlaveste indkomster – altså decil tre og fire. De kan i et enkelt år spare nok op, men over en ti-årig periode kan de ikke fastholde niveauet. Det kan tyde på, at nogle af dem har haft et fint job, men at de efterfølgende bevæger sig mellem dårlige job og ingen job."

I den modsatte ende af indkomstskalaen er billedet et helt andet. Hvis man be-

taler for lidt ind det ene år, betaler man måske for meget det næste: "Hvis de forsømmer noget i ét år, så henter de det ind de følgende. Hvilket er forventeligt. De har typisk en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet over den ti-årige periode," siger Torben Tranæs.

Lønmodtagere den største gruppe

Ikke specielt overraskende viser det sig, at især overførselsmodtagere har tendens til at spare for lidt op til pensionen. Blandt dem, der i en sammenhængende ti-års-periode primært har været på overførsel, tilhører 96 pct. restgruppen. Det samme gælder 66 pct. af dem, der primært var selvstændige.

Blandt lønmodtagere er andelen mindre, nemlig 21 pct. Men da de fleste danskere som bekendt er lønmodtagere, så fylder de rigtig meget i restgruppen. De udgør hele 47 pct. af den samlede restgruppe på 732.000, jf. figur 2.

Ifølge Torben Tranæs viser analysen, at det har mere end lange udsigter med at få det store flertal i befolkningen dækket

Derfor i restgruppen

Over en ti-årig periode tilhørte 21 pct. af lønmodtagerne, 66 pct. af de selvstændige og 96 pct. af overførselsindkomstmodtagerne restgruppen. For lønmodtagerne hænger det sammen med manglende overenskomstdekning og beskæftigelsesomfang, for de selvstændige skyldes det i høj grad, at de ikke er omfattet af obligatoriske ordninger (samt beskæftigelsesomfang), og for overførselsindkomstmodtagerne er den primære forklaring, at indbetalingerne til pension (ATP) fra overførsler ligger under 23.240 kr.

med egen pensionsopsparing: "Der er vel generelt en ambition om, at arbejdsmarkedspensionerne skal rydde op i det her. Men vi er altså ikke på vej til afgørende at få reduceret den gruppe, som skal have mere end folkepension, når de bliver ældre."

Opbygning af arbejdsmarkedspensionerne spiller ind

At de lave indkomster indbetaler forholdsmæssigt mindre over ti år i forhold til ét år, er der flere årsager til. En af dem er, at arbejdsmarkedspensioner har været under opbygning i den 10-års periode (2003-2012), hvor målingen er foretaget.

Chefanalytiker i ATP, Michael Jørgensen: "Især blandt de, der har relativt lille indtægt, spiller denne opbygning ind. De har ikke i hele perioden betalt den fuldt indfasede høje procentsat, hvad enten der er tale om 12 pct. eller 13,5 pct. Men vores beregninger viser, at effekten af dette kun er nogle få procent. For befolkningen som helhed gælder det i beregningen ovenfor, at restgruppen er henholdsvis 34 pct. på ét år og 35 pct. på 10 år. Hvis man renser disse tal for indfasningen af arbejdsmarkedspensionerne, vil det måske skrumpe ti-års-gruppen til ca. 30 pct. Med andre ord: Det ændrer på ingen måde det overordnede billede."